BISKUPICKÉ NOVINY

PÜSPÖKI ÚJSÁG • BISCHOFSDORFER ZEITUNG

XX. ročník

Mesačník Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice

JÚL - AUGUST 2021

Aké boli oslavy výročia v Podunajských Biskupiciach pred viac ako polstoročím?

Vetvár – Kirchbach – Püspöki – Pozsonypüspöki – Podunajské Biskupice. Názvy, ktorými sa pýšila naša mestská časť v toku dejín. Rok 2021 sa nesie v znamení 800. výročia prvej písomnej zmienky o Podunajských Biskupiciach a o Kostole sv. Mikuláša. Pri tejto významnej príležitosti pripravila mestská časť tri hlavné oslavné podujatia, ku ktorým sa budú pripájať ďalšie menšie programy pre školy, materské školy, výstavy, historické prednášky, virtuálna galéria a ďalšie. Ako však vyzerali historické oslavy 750. výročia? Svoju vzácnu výpovednú hodnotu nám prinášajú aj fotografie z archívu Frőhlichovcov, ktoré pred rodičovským domom na Biskupickej ulici zhotovil Rudolf Frőhlich.

Najstaršia písomná spomienka bola datovaná z roku 1221, listina sa však nezachovala, ostali len odkazy na ňu. K tomuto roku sa viažu prvé známe oslavy dejín obce, neskôr poľného mestečka Biskupíc. V roku 1921 sa konali pod vedením vtedajšieho farára Tyukoss Ev. Jánoša veľkolepé oslavy 700. výročia Biskupíc. Od mojej tety Rózy Kittlerovej, rod. Nagyovej, som sa naučil básničku, ktorú na oslavách recitovala, pamätám si však už len fragmenty: *„Hétszáz éves öreg templom, öreg templom nagy Te Deum... Szent Miklósunk, bizony úgy van, elesett a háborúban“*. Žiaľ, viacej si nepamätám, bolo to niekedy začiatkom 50-tych rokov. V preklade to znamená približne toto: *„Sedemstoročný starý kostol, starý kostol, veľké Te Deum... Náš sv. Mikuláš, žiaľ, je tomu tak, padol vo vojne„* (myslí sa tým veľký zvon s reliéfom sv. Mikuláša, nášho patróna).

Roky šli a boli veľmi kruté. Prišiel rok 1968 so vstupom spojeneckých armád do Československa. Hneď na začiatku známej „normalizácie“ predseda Miestneho národného výboru Imrich Mandli navrhol plénu výboru osláviť 750. výročie už v nasledujúcom roku so slovami: *„Nevieme, či o dva roky bude ešte možnosť“*.

pokračovanie na str. 3

Naša rodáčka ide na Olympiádu

Devätnásťročná lukostrelkyňa Denisa Baránková získala pre Slovensko ďalšiu miestenku na olympiádu do Tokia. Už v tak mladom veku patrí ako medailistka z Majstrovstiev Európy a držiteľka dvanástich slovenských rekordov do lukostreleckej elity. **str. 7**

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Na svojom júnovom zasadnutí poslanci miestneho zastupiteľstva okrem iného schválili Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu mládeže Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2021. **str. 4, 5**

Aj v Biskupiciach žili „bosorky“

V roku 1602 upálili neďaleko Michalskej brány mladú ženu z Biskupíc Agáthu Berlobášovú. Zatknutá bola po obvinení miestneho išpána Veita Szaba a mäsiara Mészárosa a následne podrobená za pomoci kata a rôznych mučiacich techník v mučiarni pod Starou radnicou. **str. 8, 9**

Vážení Biskupičania!

Vraví sa, že štát je taký silný, ako sa vie postarať o svojich najslabších občanov. Verím, že to isté by malo platiť aj pre každú obec, či mestskú časť. Som preto veľmi rád, že naše Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky prišlo v tomto volebnom období s mnohými podpornými programami práve na pomoc pre rodiny s deťmi alebo dôchodcov a za podpory poslaneckého zboru pokračujeme v sociálnej politike zdôrazňujúcej, že Podunajské Biskupice sú spravodlivé a solidárne, že nám záleží na lepšom živote v našej mestskej časti. Od 1. júna napríklad ponúkame rodinám so zdravotne znevýhodneným dieťaťom a rodinám s tromi a viac deťmi finančný príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov na mimoškolské aktivity detí.

Na svojom ostatnom zasadnutí miestneho zastupiteľstva poslanci schválili dotačnú schému na podporu športu a mládeže, ktorá zohľadňuje existujúce potreby prioritne detí a mládeže. Poslanci tiež zobrali na vedomie aj informácie o krokoch vykonaných v súvislosti so zriadením Zariadenia opatrovateľskej služby. Cieľom je vybudovať moderné zariadenie so službami a vybavením zodpovedajúcim 21. storočiu. V čo najkratšej dobe chceme ponúknuť jednu z najžiadanejších sociálnych služieb, ktorá bude určená plnoletým obyvateľom, nielen seniorom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby.

V nedeľu 13. júna sa definitívne skončilo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. Od 3. mája prebiehalo aj v našej mestskej časti asistenčnou formou, teda na kontaktných sčítacích miestach a formou osobnej návštevy v prípade, že o to obyvateľ požiadal. K Podunajským Biskupiciam sa celkovo počas Sčítania obyvateľov prihlásilo 21 643 obyvateľov. Upozorňujeme obyvateľov, že sčítanie je ukončené a sčítací asistenti už domácnosti nenavštevujú. Prípadné telefonáty a návštevy neznámych osôb, ktorí sa vydávajú za sčítacích asistentov, treba oznámiť na linku 158. Treba však dodať, že z Informačného systému registra obyvateľov bolo k 31. 12. 2020 v Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice evidovaných 24 691obyvateľov.

Podnety od našich obyvateľov sa snažíme riešiť vždy promptne. V mnohých smeroch však máme limity a musíme postupovať v medziach zákona. Preto som vždy veľmi rád, keď sa spoločnými silami a súčinnosťou viacerých zúčastnených podarí podnety od občanov vyriešiť k ich spokojnosti v čo najkratšej dobe. Na úrad prišli rôzne podnety ohľadom nepokoseného okolia hrádze na Jegenešskej ulici, na ktorej vyrastala burina. Poprosil som zamestnancov firmy, ktorá nám zabezpečuje kosenie, aby danú lokalitu čím skôr upravili. Tí moju požiadavku rýchlo zrealizovali a milovníci športu, či už bicyklovania alebo behu, si môžu užiť pekné slnečné dni v našej okolitej prírode. Ďalší z podnetov sa týkal polámaných schodíkov na hracom prvku na detskom ihrisku na Estónskej. Otec jedného z detí sa nám ozval v piatok večer so znepokojením, že z preliezky vytŕčajú klince. Aby sme zabránili možnému úrazu detí, hneď v sobotu ráno boli polámané schody odstránené a do týždňa nahradené novými. Chcel by som sa poďakovať riaditeľovi kancelárie starostu, Mgr. Rudolfovi Hégerovi, a pri druhom zo spomínaných podnetov aj poslancovi Pavlovi Hanzelovi, že nám aj na zdanlivej maličkosti ukázali, že vďaka dobrým vzťahom medzi úradom a miestnymi poslancami vieme mnoho vecí v našej mestskej časti vyriešiť rýchlo a v prospech našich obyvateľov a voličov.

Záverom chcem popriať všetkým našim obyvateľom krásne letné chvíle strávené s rodinou či priateľmi a školákom bezstarostné a bezpečné letné prázdniny!

Egyúttal minden püspöki lakosnak kellemes nyári időtöltést kívánok családjuk, barátaik, a diákoknak pedig gondtalan élményekben dús nyári vakációt!

Mgr. Zoltán Pék
starosta

SODB 2021 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Asistované sčítanie trvalo 6 týždňov od **3. mája 2021 a skončilo sa 13. júna 2021**. Po tomto dátume už je asistované sčítanie oficiálne ukončené. Ani počas nepriaznivej epidemiologickej situácie nebolo asistované sčítanie prerušené. Z toho dôvodu, policajti druhého Bratislavského okresu UPOZORŇUJÚ digitálne vylúčených obyvateľov, starších obyvateľov, obyvateľov v sociálnych zariadeniach a obyvateľov marginalizovaných komunít, že po tomto dátume je asistované sčítanie riadne a oficiálne ukončené.

V súvislosti s tým, sa objavujú podvodníci, ktorí sa vydávajú sa sčítacích asistentov a snažia sa dostať do príbytkov dôveryhodných seniorov a okradnúť ich o životné úspory. V prípade, ak od vás niekto iný ako obec/mesto vyžaduje zaplatenie pokuty za nesčítanie sa, túto pokutu neplaťte! Ide o podvod a obec/mesto vás v prvom rade bude kontaktovať oficiálnou cestou, alebo osobne. Pri akomkoľvek podozrení na podvodné konanie v súvislosti so sčítaním bezodkladne kontaktujte políciu na telefónnom čísle 158.

V tejto súvislosti Policajný zbor ďalej upozorňuje, že podvodníci a zlodeji ovládajú veľa spôsobov a manipulačných techník ako získať dôveru seniorov, dostať sa do ich príbytkov, lokalizovať miesto ich úspor a v nepozorovanej chvíli ich okradnúť.

Aké boli oslavy výročia v Podunajských Biskupiciach pred viac ako polstoročím?

pokračovanie zo str. 1

Plénum návrh schválilo a začali sa urýchlene prípravy osláv 750. výročia. Dr. Püspöki Nagy Péter už mal pripravenú maďarskú verziu knihy *Püspöki mezőváros története*, ktorá vyšla v marci 1969 v náklade 1000 exemplárov. Slovenská verzia, vzhľadom na niektoré doplnenia, bola schválená na vydanie v náklade 1300 kusov až v septembri roku 1969 a niesla názov *PODUNAJSKÉ BISKUPICE Monografia starších dejín*. Treba poznamenať, že Závodný výbor ROH Slovnaft venoval každému svojmu členovi – Biskupičanovi, exemplár tejto knihy.

Po Novom roku 1969 sa predseda, poslanci, spoločenské organizácie, školy a dobrovoľníci začali veľmi intenzívne venovať príprave osláv 750. výročia. Bol vypracovaný veľkolepý scenár, vrátane alegorického sprievodu ako aj ďalších akcií. Scenár bol vypracovaný do detailov podľa jednotlivých dobových úsekov a dianí. Boli nadviazané kontakty s divadlami, Filmovým ateliérom Koliba, s políciou, Jazdeckým klubom – Dostihová dráha Petržalka za účelom zabezpečiť rekvizity, a samozrejme odborné poradenstvo. Navyše aj termín samotných osláv musel byť niekoľkokrát posunutý, kvôli vojenskej pohotovosti vzhľadom na udalosti z predchádzajúceho roka. Ja som bol 4. februára 1969 povolaný na Základnú vojenskú službu a ďalších príprav ani samotných osláv som sa nemohol zúčastniť.

Žiaľ, 50 rokov je dlhý čas a nebolo možné dopátrať sa výpovedí viacerých priamych účastníkov, ktorí by si pamätali detaily. Môj priateľ Viliam Fukári, ktorého otec stvárnil ústrednú postavu v sprievode stredovekých cirkevných hodnostárov, nám poskytol niekoľko cenných informácií o organizátoroch i o samotnom historickom sprievode. Organizačný štáb, inventár a šatne boli v budove a na nádvorí terajšieho Múzea obchodu v bývalej Linzbothovej kúrii. Odtiaľ sa pohol sprievod dolu dedinou po niekdajšej Hlavnej ulici, v tom čase nazývanej ulica Klementa Gottwalda, až na Dolný koniec a potom späť na námestie Padlých hrdinov, dnes Trojičné námestie, k budove Miestneho národného výboru, dnešného Miestneho úradu. Tam sa konali ešte ďalšie akcie, ako napríklad ukážky historických bojov a remesiel.

Na záver roku 1969 predseda Miestneho národného výboru Imrich Mandli so súhlasom akademického maliara Jozefa Nagya zabezpečil vydanie vianočného pozdravu od výboru 750 ročných Podunajských Biskupíc. Zaujímavosťou je, že na prednej strane bol vyobrazený vtedajší erb Podunajských Biskupíc s biskupskou palicou, fragmentom hradby so strážnou vežou, pšeničným klasom a strapcom hrozna.

Ing. Viliam Nagy
v rokoch 1990 – 1998
starosta Podunajských Biskupíc

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Na zasadnutí miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice dňa 22. júna 2021 poslanci zobrali na vedomie predložené kontroly plnenia uznesení prijatých na zasadnutiach dňa 27. 4. 2021 a prijali Plán kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti na II. polrok 2021. Na jeho žiadosť bolo z programu rokovania vypustený bod číslo 24 – Návrh na vyplatenie odmeny miestnemu kontrolórovi mestskej časti za obdobie december 2020 – jún 2021. Poslanci nechválili Návrh na II. zmenu rozpočtu mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.

V ďalších bodoch programu miestne zastupiteľstvo schválilo Všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa určuje výška príspevku zákonného zástupcu dieťaťa a žiaka na čiastočnú úhradu nákladov v základných a materských školách. Poslanci vyjadrili aj súhlas s návrhom dodatku Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa upravujú pôsobnosti a spolupráca hlavného mesta a mestských častí v oblasti sociálnych vecí a po prerokovaní schválili Výzvu na predkladanie žiadosti o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu mládeže a športu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2021.

V ďalších bodoch programu miestne zastupiteľstvo schvaľovalo nájmy, alebo prechody nájmov časti pozemkov k. ú. Podunajské Biskupice a povolilo predĺžiť prevádzkovú dobu pre MUCHEN TUCHEN Bistro na Kazanskej.

Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice po prerokovaní predloženého návrhu schválilo Koncepciu rozvoja materských škôl na roky 2021 – 2026. Zároveň zobralo na vedomie Informačnú správu o počte žiadostí o prijatie detí do MŠ pre školský rok 2021/2022 a Informačnú správu o počte zapísaných žiakov do 0. a 1. ročníka v ZŠ pre školský rok 2021/2022.

Miestni poslanci schválili Prevádzkový poriadok multifunkčného ihriska v areáli ZŠ Bieloruská 1 a v záverečných bodoch rokovania zobrali na vedomie Informačnú správu o činnosti knižníc za rok 2020, Informáciu o krokoch vykonaných v súvislosti so zriadením Zariadenia opatrovateľskej služby mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice a Informatívnu správu o opatrovateľskej službe v mestskej časti za rok 2020.

Interpelácie

Mikuláš Krippel požiadal o informáciu, kde sú zverejnené sponzorské zmluvy a požiadal, aby bol Športový areál ZŠ Podzáhradná otvorený aspoň počas prázdnin pre verejnosť skôr ako od 15-tej hodny.

Boris Vereš požiadal o súčinnosť miestneho Dobrovoľného hasičského zboru aj pri polievaní detských ihrísk počas vysokých teplôt. Zároveň položil otázku, kedy bude osadená kamera na Zdravotnom stredisku na Lotyšskej a požiadal úrad o prešetrenie legálnosti terás, ktoré sú pre OC Jantár. Položil aj otázku, prečo nie je stále po dvoch rokoch nainštalovaný na Kazanskej ulici stacionárny radar a požiadal presne vymenovať kroky, ktoré urobila mestská časť v roku 2021 v oblasti zvýšenia bezpečnosti a poriadku. Zároveň poslanec požiadal o informácie, ako na projekte zriadenia stanice Mestskej polície v bytovom dome Čiližská vo Vrakuni participuje naša mestská časť.

Pavol Kubiš upozornil, že boli zvýšené financie na orez stromov a požiadal o plán orezu na tento rok, najmä v časti Medzi jarkami. Zároveň žiada o informáciu, v akom stave je nákup tieniacich plachiet na detské ihriská a ktoré ihriská to budú. Dôrazne požiadal úrad, aby zakročil voči rozdávaniu injekčných striekačiek pre narkomanov nadáciou Prima pred Zdravotným strediskom na Lotyšskej. Pán poslanec sa ohradil aj voči odpovediam z úradu, ktoré občanom tvrdia, že na kosenie nie sú peniaze, keďže poslanci na tento účel odsúhlasili o 30 000 Eur viac ako po minulé roky.

Izabella Jégh požiadala prekontrolovať tabule označujúce ulice a položila otázku, kedy budú hotové zákazové tabule pre psíčkarov. Poslankyňa zároveň požiadala urgovať magistrát o opravu Krajinskej ulice a požiadať ich o premaľovanie priechodov pre chodcov na cestách v ich správe, najmä v okolí ZŠ Vetvárska. Požiadala tiež starostu, aby nezabúdal počas rokovania miestneho zastupiteľstva na prestávku.

Barbora Lukáčová upozornila na katastrofálny stav detských ihrísk a nekvalitnú kosbu. Poznamenala, že na vybudovanie troch nových detských ihrísk boli preinvestované nemalé peniaze a úrad prebral nekvalitne prevedené ihriská bez dopadových plôch pod prvkami. Ako príklad uviedla ihrisko na Podzáhradnej, ktoré je podľa jej názoru nekoncepčne spracované a predražené a upozornila aj na dlhodobo zanedbaný stav ihriska na Učiteľskej. Poslankyňa požiadala o nápravu smerom k zhotoviteľovi a meno toho, kto ihriská prebral a podľa nej spôsobil mestskej časti finančnú stratu. Zároveň položila otázku, v akom stave je výberové konanie na Projekt Zelené srdce, požiadala, aby sa zefektívnila predprojektová príprava projektu Uzbecká, v opačnom prípade sa nebudeme môcť uchádzať o dotácie Zelených opatrení v rámci zastavaných oblastí. Opäť požiadala, aby vznikla pracovná skupina pre materské školy a aby sa základné školy pripravili na výzvu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy v rámci zelených opatrení.

Boris Boleček požiadal o informáciu, ako sa pripravuje úrad na celomestskú parkovaciu politiku a o počte odtiahnutých vrakov za minulý a tento rok. Zároveň požiadal o premaľovanie parkovacích miest a dôvod, prečo bolo ZŠ Bieloruská odmietnuté namaľovať pred školu nápis Eko škola. Poslanec požiadal o orezy náletových drevín a zelene v okolí trafo staníc na Medzi jarkoch a na Bieloruskej 64 premiestniť značky na vyznačenie parkovacích miest, ktoré zatieňujú stromy.

Iveta Daňková požiadala pri súkromnej škôlke na Dudvážskej ulici umiestniť priechody pre chodcov, spomaľovače a tabule o pohybe detí a pri našej MŠ na Dudvážskej obnoviť čiary zákaz parkovania. Požiadala tiež o úpravu terénu na detskom ihrisku Ipeľská a o orezy a výsadbu zelene vo vnútroblokoch. Na detských ihriskách Dudvážska, Latorická a Bodrocká požiadala o umiestnenie tieniacich plachiet.

Ildikó Virágová požiadala o predloženie záverečného účtu spolu s audítorskou správou na účtovnú uzávierku.

Olívia Falanga Wurster požiadala, aby sa MČ vrátila k zámeru vytvorenia školskej zóny pri ZŠ a MŠ Vetvárska a vzdala sa funkcie zástupcu starostu.

Peter Tóth pochválil ohradenie miestneho úradu na Žiackej, aby autá neparkovali na tráve, no navrhol, aby sa vyhradili parkovacie miesta pre stránky.

obyvateľka Medveďová upozornila na ihrisko ZŠ Podzáhradná, požiadala o participáciu s magistrátom na okolí ulice Učiteľská, doriešiť priechody pre chodcov, Podunajskú bránu a vyjadrila svoj názor ohľadne TJ Spoje a zastala sa obyvateľov Špaldovej ulice.

obyvateľka Kučerová upozornila, že ulice Geologická, Priekopnícka, časť Podunajskej ulice neboli v akčnom pláne vôbec spomenuté a opýtala sa, aký je plán riešenia parkovania pre túto lokalitu. Položila otázku, prečo dodnes nie je zrealizovaná križovatka Vrakunská – Komárovská, Podunajská je zrealizovaná a prečo znova vyhrala firma Kosec, keď s ňou boli podľa jej názoru štyri roky problémy. Upozornila aj na stále stojacu lipu, ktorá zranila ženu a pred 3 rokmi bola označená na výrub.

Podrobné informácie z rokovania Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 22. júna 2021 nájdete v zápisnici a na zvukovom zázname na webovej stránke *www.biskupice.sk*.

Dotácie na podporu mládeže

Miestne zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 22. 6. 2021 schválilo Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu mládeže Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2021.

Dotačná schéma na podporu športu a mládeže zohľadňuje existujúce potreby v oblasti podpory mládeže, prioritne detí a mládeže do 30 rokov, prostredníctvom podpory nasledujúcich oblastí:

1. Podpora zameraná na rozvoj informačnej, digitálnej a mediálnej gramotnosti a kritického myslenia v záplave (dez)informácií mládeže vo veku do 30 rokov na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.
2. Podpora zameraná na problematiku boja proti extrémizmu a radikalizmu a aktivity vedúce k tolerancii.
3. Podpora participácie mládeže a jej foriem, vrátane činnosti žiackej samosprávy mládeže na základných a stredných školách na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.
4. Podpora zameraná na organizovanie pravidelných preventívnych a nízko prahových aktivít so zameraním na mládež vo veku do 30 rokov na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.

Cieľové skupiny dotácie sú:

- mládež vo veku do 30 rokov na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice
- mládež z bežného (sídlisková mládež, miestne komunity) i sociálne znevýhodneného prostredia vo veku do 30 rokov na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice
- rizikové skupiny detí a mládeže, mládež s vyhraneným životným štýlom, príslušníci rôznych subkultúr, hnutí alebo etník, ktorých životný štýl a spôsob trávenia voľného času nie je akceptovaný spoločnosťou.

Žiadosti o dotácie na rok 2021 je potrebné predložiť do 22. 7. 2021 na adresu: Miestny úrad MČ Bratislava – Podunajské Biskupice, Trojičné námestie 11, 821 06 Bratislava na predpísanom tlačive, ktoré záujemcovia o dotáciu, spolu s ďalšími podrobnými informáciami, nájdu na webovej stránke mestskej časti. V oblasti podpory mládeže sú vylúčené aktivity, z ktorých plynie pre žiadateľa príjem.

Ing. Mariana Páleníková, prednostka miestneho úradu

Z ÚRADNEJ POŠTY

? Keď sa budovalo naše sídlisko, boli okrem iných lokalít v okolí Slovnaftu vysadené stromy aj pozdĺž cesty aj Ipeľskej ulici, aby zmierňovali účinky smogu zo Slovnaftu, ako aj zadržiavali prach smerom od cesty k panelákom. Zlým riešením bolo, keď sa táto alej stromov pred niekoľkými rokmi oficiálne určila miestnym úradom na venčenie psov. Odvtedy ňou prechádza počas celého dňa množstvo ľudí, ktorí tu venčia psov z celého okolia. Stromom to evidentne neprospieva, je na nich poškodená kôra až do výšky, ako psíci „dočiahnu" vykonať svoju potrebu. Je možné, aby toto spôsobovalo aj ich vyschnutie? Aj dňa 21. apríla sa na Ipeľskej ulici odstraňovali vypílené vyschnuté stromy bez náhrady výsadby nových.

obyvateľka Dolných honov

> Tak ako pri iných podnetoch či sťažnostiach bol aj Váš podnet preverený na mieste pracovníkom Oddelenia životného prostredia. V stanovisku miestneho úradu bolo skonštatované, že za odlupujúcu sa kôru stromov nenesú zodpovednosť psíčkari a teda odlupovanie kôry nebolo spôsobené močením psov na stromy. Pravdepodobne ide o následok vandalizmu, alebo nevhodnej hry detí.

Alej stromov popri Kazanskej ulici nebola nikdy mestskou časťou určená na oficiálne

venčenie psov. Pred pár rokmi bol otvorený na tento účel oplotený psí park. Venčenie psov však na tejto trávnatej ploche popri chodníku pri hlavnej ceste zakázané nie je. Tak ako aj iné mestské časti, aj naše Všeobecne záväzné nariadenie vymedzuje miesta, kde je vstup so psom zakázaný, najmä v prípade detských ihrísk, pieskovísk a cintorínov. Tieto miesta sú viditeľne označené. Prednedávnom sme osadili aj malé tabule na miesta, kde vznikli oddychové zelené oázy, v ktorých v strede sa nachádza nová výsadba trvaliek a medonosných kvetín.

Medzi najvýznamnejšie práce na údržbe verejnej zelene patria aj orezy respektíve výrezy stromov. Mnoho stromov potrebuje alebo potrebovalo radikálny zásah ako aj nutnú údržbu, aby zodpovedali požiadavkám kladeným na mestskú zeleň hlavne v kontexte bezpečnosti prostredia. Lokality na výsadbu nových drevín navrhujú pracovníci Oddelenia životného prostredia Miestneho úradu a táto plánovaná výsadba musí byť následne odsúhlasená Oddelením životného prostredia Magistrátu hl. m. SR Bratislavy.

V spolupráci s iniciatívou 10 000 stromov bolo zatiaľ v Podunajských Biskupiciach vysadených 133 stromov a 60 krov. Z drevín to boli najmä domáce druhy, konkrétne dub cerový, jarabina prostredná, či javor poľný. V najbližšom období bude nasledovať výsadba 45 kusov drevín práve na sídlisku Dolné hony. So susediacou spoločnosťou Slovnaft naša mestská časť už dlhodobo úspešne spolupracuje a ešte v októbri v roku 2019 bolo aj v spolupráci s občianskym združením Sadíme stroMy v Podunajských Biskupiciach zasadených 200 nových stromov, ktoré sa skoro všetky krásne uchytili a zazelenali. Aj napriek zvýšenému nároku na údržbu chce mestská časť v „zazelenaní" pokračovať a prispieť tak ku zlepšeniu životného prostredia aj pre budúce generácie a aj celkovo pracovať na skvalitnení života obyvateľov Podunajských Biskupíc.

Martina Frőhlich Činovská

Prestížne ocenenie pre Ing. Viliama Nagya

24. júna si počas slávnostného galavečera v záhrade Vodárenského múzea prevzal náš rodák a bývalý starosta Podunajských Biskupíc, Ing. Viliam Nagy, z rúk predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Výročnú cenu Samuela Zocha. Srdečne gratulujeme!

Udelenie ocenenia Bratislavského samosprávneho kraja je najprestížnejšou udalosťou roka. Aj tento rok vybrala 32 úžasných osobností, ktorí svojou prácou alebo talentom obohacujú naše životy. Ing. Viliama Nagya navrhla za Podunajské Biskupice vicežupanka BSK PhDr. Alžbeta Ožvaldová.

Bratislavský samosprávny kraj každoročne udeľuje okrem ocenení v kategóriách Výročná cena Samuela Zocha aj Pamätný list predsedu Bratislavského samosprávneho kraja, Čestné občianstvo, Historická osobnosť a Cenu verejnosti. *„Cenu verejnosti sme prvýkrát udelili v roku 2020. O víťazovi rozhodli obyvatelia kraja v hlasovaní. Oceniť mohli osobnosť, ktorá podľa nich najviac prispela k rozvoju a obohateniu Bratislavského kraja,“* povedal Juraj Droba, predseda Bratislavského samosprávneho kraja.

Zdroj: **BSK**

Pribúdajú nové lavičky aj smetné koše

Slovnaft

Ako sme už na stránkach Biskupických novín informovali, rokovania starostu Zoltána Péka s vedením spoločnosti Slovnaft, a. s. priniesli výsledky. Spoločnosť venovala mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice v roku 2019 finančný dar v hodnote 40 000 Eur na obnovu verejných priestranstiev. V prospešnej spolupráci sa pokračuje aj tento rok a spoločnosť prispela ďalšou sumou v hodnote 20 000 Eur. Procesom verejného obstarávania mestská časť získala ďalších 25 kusov lavičiek, 45 smetných košov a 23 košov na psie exkrementy, ktoré sa postupne osádzajú v celej mestskej časti. Nové lavičky však nenahradia tie staršie a osádzajú sa na miestach, kde doteraz neboli a od obyvateľov bol po nich dopyt.

Uvoľnili sa epidemické opatrenia, prišiel čas letných prechádzok a posedení na čerstvom vzduchu. A tak sa všetci snažíme stráviť čo najviac času vonku a s priateľmi. Počas krásnej prechádzky si radi posedíme v príjemnom prostredí zelene na lavičke a prípadne si poklebetíme so susedom. Vedenie mestskej časti sa snaží zlepšiť a spríjemniť svojim obyvateľom okolie ich príbytkov a tak sa rozhodli čas finančného daru spoločnosti Slovnaft využiť na nákup a osadenie nových lavičiek z recyklovaného plastu na viacerých miestach. Nové lavičky nájdete na ihrisku na Latorickej, pri psom výbehu pozdĺž Kazanskej, pri detských ihriskách na Ipeľskej, Bieloruskej, Baltskej, pri hokejovom ihrisku Baltská, Bodrocká, Podzáhradná pri Bille, medzi ihriskom a škôlkou na Podzáhradnej, pri škole, pri pošte aj na Geologickej.

Veríme, že aj nové odpadkové koše a koše na psie exkrementy prispejú k väčšej čistote a poriadku a spolu s lavičkami budú ešte dlho slúžiť obyvateľom Podunajských Biskupíc. V zveľaďovaní verejných priestranstiev plánuje mestská časť pokračovať ako aj v prospešnej spolupráci so spoločnosťou Slovnaft.

Ing. Stanislav Štěrba
Oddelenie životného prostredia,
odpadového a cestného hospodárstva

Dobrovoľnícka akcia Naše mesto

Projekt Naše mesto je najväčším podujatím firemného dobrovoľníctva v strednej Európe. Prvýkrát sa uskutočnil v roku 2007 v Bratislave, postupne sa pridávali ďalšie mestá. Keďže toto bol prvý rok od založenia OZ Biskupičan, aj my sme sa zapojili do tejto skvelej akcie. Vybrali nám deň piatok 11.6 a rozhodli sme sa vyčistiť a pripraviť priestor pre komunitnú záhradu a premaľovať grafity, ktorých je už neúrekom, a aj takto skrášliť naše okolie. Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom z firmy Cofidis Slovakia, ktorí prišli a urobili kus práce. Taktiež ďakujeme miestnym poslancom Pavlovi Hanzelovi, Stanislavovi Koišovi a Ivete Daňkovej, ktorí pridali ruku k dielu a naozaj pomohli s ťažšími prácami. Spoznali sme takto veľa skvelých ľudí, ktorým tiež záleží na ich okolí a upratali sme aj kúsok Podunajských Biskupíc, ktorý bol už dlho zanedbaný. Sú tu aj ďalšie miesta v našom okolí a je škoda, že ich nebolo viac aj v našej časti Bratislavy. Vyčistili sme mestský pozemok od náletových drevín a smetí a pripravili tak miesto, kde môže teraz vzniknúť komunitná záhrada, ktorá bude slúžiť ľudom z obytných domov, a naučiť aj naše deti, ako sa pestujú plody, ktoré vidia v obchodoch. Chceme tiež vytvoriť miesto pre oddych a relax a spojiť tak príjemné s užitočným. Veríme, že sa nám to podarí a ďakujeme všetkým, čo sa dosiaľ do akcie zapojili. Stretneme sa aj na budúci rok a verím, že nás bude viac.

Tomáš Pindúr, člen OZ Biskupičan

Biskupičanka získala pre Slovensko ďalšiu miestenku na olympiádu do Tokia

Devätnásťročná lukostrelkyňa Denisa Baránková dosiahla historický úspech. Na majstrovstvách Európy v tureckej Antalyi v disciplíne olympijský luk získala bronzovú medailu – pre Slovensko historicky prvú medailu na kontinentálnom šampionáte. Zároveň si vybojovala aj miestenku na olympijské hry do Tokia.

? Deniska, už v takom mladom veku patríte do lukostreleckej elity, ste medailistkou z Majstrovstiev Európy a držiteľkou úctyhodných dvanástich slovenských rekordov. Čomu vďačíte za tento úspech?

Určite mojej tvrdohlavosti a výdrži. Obrovská vďaka patrí mojim trénerom, ktorí to so mnou nevzdali a rodičom aj kamarátom, pretože z ich strany bola veľká podpora. Keďže som lukostreľbou žila od malička, bola som ochotná venovať tomu všetok môj voľný čas a každý deň bol pre mňa „rovnaký" – škola a tréningy.

? Slovensko bude mať zastúpenie pod piatimi kruhmi v lukostreľbe druhýkrát v ére samostatnosti. Aké sú vaše pocity pred samotným šampionátom?

Myslím si, že mám svoju najlepšiu formu v živote. Po prekonaní Covid-19 začiatkom roka som sa vrátila späť do hry v plnom odhodlaní, začali sme kondičné tréningy a intenzívne strieľanie. Myslím, že som na toto podujatie dostatočne pripravená už teraz. Zopár nedostatkov doladiť treba, ale nie je to nič zásadné.

? Ste členkou športového Lukostreleckého klubu Bratislava a patríte aj do Národného športového centra, ktoré Vám poskytlo možnosť absolvovať expertný mentálny tréning. Čo to znamená?

Spolupracovali sme so spoločnosťou SportMind a veľmi mi pomohol Patrik z tejto firmy. Pracovali sme na mentálnej stránke, pomohol mi pochopiť lepšie to, čo robím a ako. Veľmi ma to posunulo a momentálne už lepšie zvládam, čo robiť, ak prídu „zlé" dni.

? Vraj si do slúchadiel po každej sade púšťate pesničky. Prezradíte, o aký žáner ide?

Veľmi rada počúvam hudbu ako takú. Nemám žiadny preferovaný žáner, ak sa mi páči, ako to znie, vypočujem si všetko.

? Ste rodená Biskupičanka, ako vnímate príležitosti pre športové vyžitie v našej mestskej časti?

Myslím, že sa tu tiež nachádzajú rôzne športové kluby. Lukostreľba síce medzi ne nepatrí, ale podľa môjho názoru sa v Biskupiciach dá z čoho vyberať. Keďže máme v Biskupiciach rodinný dom, mám možnosť strieľať na dvore na 30 metrov, ak nestíham ísť na tréning. Na tréning to postačí, avšak nie je to vzdialenosť, na ktorú strieľame súťažne, teda 70 metrov.

? Na záver mi dovoľte otázku, aké sú Vaše ďalšie sny a plány?

Na túto sezónu sme si stanovili 3 ciele. Jeden bol miestenka na Olympiádu, ten je splnený. Ďalší z nich je vybojovať pódiové umiestnenie na Majstrovstvách sveta mládeže v Poľsku. Z dlhodobého hľadiska je to trochu náročnejšie. Chcela by som sa pohybovať v top osmičke vo svetovom rebríčku, určite vybojovať olympijskú medailu a robiť lukostreľbu na profesionálnejšej úrovni. V prvom rade je to však škola. Chcem ísť na vysokú školu a absolvovať ju.

Za rozhovor ďakuje a na Olympijských hrách v Tokiu praje čo najlepšie umiestnenie Martina Fröhlich Činovská.

Veľmi rád som zablahoželal našej rodáčke **Denise Baránkovej** k jej nedávnemu historickému úspechu. Veľký podiel na jej úspechu majú aj jej otec Stanislav Baránko a tréner Vladimír Hurban jr. Aj za ich prítomnosti som si Deniske dovolil venovať svoju osobnú finančnú podporu s prianím čo najlepšieho umiestnenia na olympijských hrách. Je obdivuhodné, že také milé, ambiciózne a zároveň skromné dievča už v takom mladom veku patrí do lukostreleckej elity. Som rád, že medzi nami Biskupičanmi nachádzame tak talentovaných ľudí, na ktorých môžeme byť hrdí. **Zoltán Pék,** starosta

O biskupických bosorkách

Kúsok histórie spojenej s Podunajskými Biskupicami nájdeme aj pri prechádzke dnešným centrom Bratislavy. Len málo ľudí vie, že pár desiatok metrov od Michalskej brány stála pred 420 rokmi hranica, na ktorej zomrela jedna z našich prvých bosoriek. Udalosť dnes pripomína pamätná tabuľa na chodníku kúsok od bývalého Veľkého Baťu. Ako však súvisí s Podunajskými Biskupicami?

V kalendári bol práve piatok 24. mája, keď mali starí Prešporáci i zvedavci zo širokého okolia možnosť pozrieť si kruté divadlo. Neďaleko Michalskej brány na jar 1602 upaľovali bosorku. Nešťastnicou bola mladá žena z Biskupíc známa pod menom Agátha Thotová Berlobášová. Zatknutá bola v ten istý mesiac po obvinení išpána Veita Szaba a mäsiara Mészárosa. Tí adresovali mestskej rade viaceré vážne obvinenia, ktoré mali byť prešetrené na tú dobu obvyklým spôsobom, teda za pomoci kata a rôznych mučiacich techník v mučiarni pod Starou radnicou. Podľa zápisnice ju vypočúvali v dňoch 11. a 13. mája 1602.

Išpán Veit Szabo a mäsiar Mészáros opisovali, že im bylinkárka Agátha Berlobášová bosoráckymi praktikami privodila ochorenie žalúdka. Nemalo ostať len pri nich, ochorieť mal aj išpánov otec Jakub. Podľa obvinení z trestného protokolu, ktorý sa zachoval v bratislavskom archíve bol výpočet obvinení omnoho dlhší. Agátu uväznili v mučiarni pod Starou radnicou a za pomoci kata začalo vypočúvanie, ktorého priebeh zachytával pisár. Na vypočúvanie dozerali mešťanosta Hart s farárom a prísediaci cechmajstri. Súdobé praktiky vychádzali z predstáv, ktoré sú nám dnes už vzdialené. Jednou z nich bola predstava, že nevinné ženy plačú, napríklad aj na rozkaz. V prípade Agátty sa na začiatku vypočúvania slz nedočkali, čo obvinenej veľmi priťažilo. Nevinná žena by podľa presvedčenia kata i prísediacich iste plakala, naopak bosorky plakať nevedia. Takže mohli pristúpiť k ďalším stupňom vypočúvania. Osvedčenou bola metóda s vodou. Spútaný väzeň bol ponorený do vody, pričom nevinná osoba sa vo vode utopila a vinná vyplávala. A tak aj Agátu spútali a hodili do kade s vodou, z ktorej sa vynorila, čo ju usvedčovalo z bosoráctva. Po tomto trápení prišlo na rad pálenie bokov fakľou. Je jasné, že mučenie zanechalo fyzické rany i psychické stopy. Beznádejnosť situácie i bolestivé zranenia nakoniec spôsobili, že sa Agátha Thotová Berlobášová priznala k 23. bodom. V podstate prikývla na všetko, z čoho ju počas viacerých dní plných mučenia obviňovali. Z jej priznaní sa dozvedáme mená mnohých obyvateľov Biskupíc aj ich povolania. To však nie je všetko. Zápisy nám vykresľujú svet, predstavy a vieru jednoduchých ľudí i moc, akú mohlo mať krivé zarieknutie či snaha sa niekomu pomstiť.

Zdá sa, že pôvodne mal Augustín Mészáros úspešné mäsiarstvo, ktoré vraj skrachovalo kvôli čarom Agátty a dvoch ďalších žien. Kvôli čarom začal trpieť veľkými bolesťami čriev. To dosiahli bosorky tak, že mu ponúkli počarované kuriatko s mliekom. Malo ísť o pomstu za klamanie pri vážení mäsa. Okolo Vianoc 1601 bol kvôli chorobe už na pokraji smrti, obe ženy mu však priniesli akúsi masť, ktorá ho po použití vyliečila. Agátha tiež prezradila, že Zuzana, manželka išpána bola neplodná preto, že mala často návštevy od diabla prezývaného „zlý nepriateľ". Či bola za toto konanie potrestaná, alebo vyšetrovaná aj zmienená Zuzana, nie je jasné. Zdá sa, že „zlý" sa nechal oslovovať Peen a spával nielen so Zuzanou, ale aj s manželkou Jána Mészárosa a Agáthou. Peen vyzeral ako mladý muž s veľmi chladným telom. Nemravnosti prebiehali vraj aj v išpánskom dome, pričom za zábavu dostali ženy od Peena jeden uhorský halier.

Cieľom vyšetrovania bolo zrejme poukázať, že obeťou zlého konania bosorky bola rozhodne rodina išpána Szabóa. Jeho otcovi Jakubovi a dvom ďalším príbuzným počarovala Agátha mliekom s prachom a spôsobila im neustály kašeľ. Všetkým sa stiahol žalúdok, preto nemohli nič jesť a z kašľu sa nevedeli vyliečiť. Pomôcť mohla iba bosorka pomocou podávania horúcej kapusty a iných tajných liekov. Agátha tiež vedela o bosoráctve istej Vendule Balážovej, tiež z Biskupíc. Tá vraj varila lebku vo vode a tú rozlievala po uliciach Biskupíc, hlavne pred richtárovým domom. Robila to preto, aby Biskupičania nevyhrali svoje žaloby proti nej. Aj iné ženy v Biskupiciach chceli vyhrať svoje spory pomocou mágie. Manželka Valentína Molnára sa súdila s manželkou Oláha Gallinu. Preto Agátha zašila Gallinovej vlasmi oči ropuche, vďaka čomu Gallinová oslepla. Pomoc bosorke poskytla aj istá Henčelová, ktorá dostala za úlohu získať vlasy obete. Predstierala, že hľadá v jej vlasoch vši. Na deň svätej Lucie vraj po prvý raz Agátha lietala na metle, čo ju priviedlo medzi čertov a čarodejnice. Takto spoznala aj prvú bosorku okolia – Helenu, manželku Jána Szabóa-Fölszega, široko-ďaleko najmocnejšiu, keďže podľa Agátty zavraždila syna a dcéru Klementa Sereša. Druhou bosorkou mala byť Anna, manželka (iného) Jána Szabóa. Na konci bola Agátha presvedčená, že vďaka mučeniu z jej tela milenec – čert utiekol. Tiež verila, že bola zatknutá kvôli manželke Jána Mészárosa. Keď už mali vypočúvajúci dostatok priznaní, mohol kat vystaviť účet za svoje služby. V prípade Agátty si za popravu a vypočúvanie vyúčtoval na kúsku papiera s červenou pečiatkou 12 denárov. V tú nešťastnú jar mal kat mnoho práce. Už o niekoľko dní, konkrétne 22. mája, sa mu do rúk dostala iná žena – Alžbeta Nagysányiová z Komárova. V tom čase bol Komárov ešte samostatnou obcou a k Podunajským Biskupiciam bol pričlenený až v 20. storočí, preto ju môžeme dnes tiež zaradiť k „našim" bosorkám. Aj Alžbeta bola obvinená z bosoráctva a bola mučená podobne ako Agátha. Jej osud bol tiež rovnaký. Na tej istej hranici bola upálená 5. júna 1602. Pri mučení sa priznala, že s dvoma inými ženami zničili úrodu pričarovaním studeného vetra. Tiež mala za milenca čerta Killmana, ktorý vyzeral ako mládenec so studeným telom. Jeho úmysly neboli dobré. Nahováral ju, aby zavraždila svoju chorú dcéru, ona to však rázne odmietla, za čo ju čert udrel a navždy zmizol.

Podľa Knihy priznaní slobodného kráľovského mesta Bratislavy bolo od roku 1602 za približne 150 rokov vynesených asi 400 rozsudkov za bosoráctvo. Hrdelné tresty za čarodejníctvo sa skončili až za panovania kráľovnej Márie Terézie.

Po stopách nešťastnej Agáty sa môžete vydať aj u nás. Je zrejmé, že obývala niektorý z domov v okolí Trojičného námestia, teda na uliciach Padlých hrdinov či Biskupická. Spomenúť si na ňu rozhodne treba pri prehliadke katakomb v Starej radnici a nakoniec i na mieste, kde sa jej život skončil – kúsok od Michalskej veže. Na chodníku nájdete aj pamätnú tabuľu.

Andrea Kvintová
kronikárka, redaktorka
a milovníčka regionálnej histórie

A püspöki boszorkányokról

Pozsonypüspöki történelmének egy darabjával találkozhatunk, ha végig sétálunk Pozsony belvárosán. Csak kevesen tudják, hogy 420 évvel ezelőtt a Mihály-kapunál volt a határ, ahol az első boszorkányégetés történt. Az eseményt ma, nem messze a Nagybatyától egy a járdában elhelyezett emléktábla jelzi. S hogy kapcsolódik mindez Pozsonypüspökihez?

A naptár éppen május 24-ét pénteket mutatott, amikor a pozsonyiak és a környékbeli kíváncsiskodód egy kegyetlen eseménynek lehettek tanúi. 1602 tavaszán nem messze a Mihály-kaputól boszorkányégetés történt. A szerencsétlen egy püspöki fiatal lány – Berbolás Tóth Ágota volt, akit egy Szabó nevű ispán és egy Mészáros nevű hentes megvádolt, majd börtönbe zárt. Ők a városi tanácsnak több komoly váddal szolgáltak, amelyeket az akkor szokásos módszerekkel – hóhér jelenlétében és egyéb vallatási eszközökkel - vizsgáltak felül az Óvárosháza alatt lévő vallató helyiségben. A fellelhető jegyzőkönyv szerint 1602. május 11-e és 13-a között történt a kihallgatás.

A nevezett Szabó ispán és Mészáros hentes azzal vádolták meg Ágotát, hogy különböző gyógynövényekkel és boszorkányfurfanggal gyomorbetegséget idézett elő náluk. S nem csak ők, de az ispán édesapja, Jakab is beteg lett. A pozsonyi levéltárban levéltárban fellelhető bűnügyi jegyzőkönyv szerint a vádlista sokkal hosszabb volt. Ágotát az Óvárosháza alatti vallatóhelyiségben hallgatták ki, amelynek folyamatát egy írnok rögzítette egy Hart nevű városatya, a pap, és az ülnökökként jelenlévő céhmesterek előtt. Az akkori hiedelmek alapján, amelyek tőlünk távol állnak, a vétlen asszonyok akár parancsra is sírtak. Ágota a vallatás idején nem ejtett könnyet, ami nehezített helyzetén. A hóhér és az ülnökök meggyőződése szerint a vétlen asszony sírt volna, ellenben a boszorkányok nem tudnak sírni. A vallatás módszerében ezért tovább léphettek. Előszeretettel használták a vizes-vallatási módszert, miszerint a vétlen a vízbe fulladt, míg a vétkes feljött a víz felszínére. Így Ágotát is megkötözték és a vízbe dobták, amelyből felmerült. Ezek után következett a fáklyás megégetés. Valamennyi vallatási módszer testi és lelkisebeket hagyott maga után, aminek következtében Ágota a 23 vádpontban beismerte bűnösségét. Beismeréséből több püspöki lakos nevét és foglalkozását is megtudhatjuk. De nem csak ezt, hanem betekintést nyerünk az akkori pórnép gondolkodásába, valamint a hamistanúzás erejéről és a bosszúállásról is képet kapunk.

Mészáros Ágostonnak eleinte jól menő hentesüzlete volt, amely Ágota boszorkánymódszereinek következtében ment tönkre. Ő maga erős bélfájdalmakban szenvedett, amit a boszorkányok által felkínált csirke és tej fogyasztása eredményezett. Ezzel büntették, amiért a hús kimérésénél csalt. 1601 karácsonyakor már szinte a halálán volt, amikor is az asszonyok valamiféle kenőcsöt hoztak neki, amitől meggyógyult. Ágota elárulta azt is, hogy az ispán felesége Zuzana magtalan volt, mivel gyakori látogatója volt az ördög. Hogy ezért bűnhődnie kellett, vagy sem, az nem világos, ám az ördög, aki Peen névre hallgatott nem csak Zuzanával, hanem a Mészáros hentes feleségével és Ágotával is hált. Peen fiatalember képében hideg testben jelent meg. Ezek az erénytelenségek az ispán házában zajlottak és az asszonyok minden alkalommal egy fillért kaptak jutalmul.

A vallatás célja minden bizonnyal az volt, hogy rámutassanak arra, hogy a szenvedő alanyok Szabó ispán családtagjai voltak. Az édesapjának, Jakabnak és további két rokonának a boszorkányszer állandó, erős köhögést okozott, beszűkült a gyomruk, nem tudtak enni. Gyógyulásukat csak a boszorkányok által adagolt forró káposzta és más keverékek használatával érték el. Ágotának tudomása volt egy másik püspöki boszorkányról, Balázs Venduláról, aki vízben főzte a koponyát és azt öntözte szét Püspöki utcáin, főleg a bíró háza előtt. Azért tette mindezt, hogy a püspökiek ne nyerjenek pert vele szemben, mert más asszonyok is szerették volna a mágia segítségével perüket megnyerni. Molnár Bálint felesége peres viszonyban volt Oláh Gallina feleségével, amiért Ágota Gallina hajszálával bevarrta egy varangy szemét, aminek következtében Gallina felesége megvakult. A boszorkánynak ebben némi segítséget nyújtott egy Henčelová nevű egyén, aki azzal a trükkel szerezte meg az asszony hajszálát, hogy tetveket keres bennük. Luca napján Ágota először repült seprűn és elkerült az ördögök és boszorkányok közé. Így ismerte meg a környék első boszorkányát, Ilonát, Fölszegi Szabó János feleségét. A széles környéken a legerősebb boszorkány volt, mivel megölte Seres Klement fiát és lányát. A másik boszorkány, Anna, egy másik Szabó János felesége volt. A végén Ágota meg volt győződve arról, hogy a kínzásoknak köszönhetően az ördög elhagyta testét. Arról is meg volt győződve, hogy Mészáros János felesége juttatta őt börtönbe. Amikor már a vallatók elég bizonyítékot gyűjtöttek össze a vádlottal szemben, következhetett a számlázás, amelyet a hóhér a munkájáért kiállított. Ágota kihallgatásáért és megégetéséért egy papírdarabra írta fel bérét, ami 12 dénár volt.

Azon év tavaszán a hóhérnak sok munkája akadt. Már néhány nappal később, pontosabban május 22-én került elébe egy másik asszony – a szúnyogdi Nagysányi Erzsébet. Abban az időben Szúnyogdi önálló község volt és csak a 20. században kapcsolták Püspökihez. Ezért tudhatjuk magunkénak Erzsébet boszorkányt is, akit Ágotához hasonlóan, ugyanazon a helyen 1602 június 5-én megkínoztak és megégettek. Kínzása közepette bevallotta, hogy további más két asszonnyal hideg szél előidézésével tönkretették a termést. Azt is bevallotta, hogy neki is volt egy ördög szeretője – Killman. Szándékai nem voltak tisztességesek, mert arra akarta őt rávenni, hogy ölje meg beteg lányát. Ő persze ezt nem tette meg, hanem megütötte az ördögöt, és az örökre eltűnt.

A szabad királyi város, Pozsony Vallomások Könyve szerint 1602-ben kb. 150 év alatt 400 boszorkányok elleni ítélet született. A boszorkányüldözési pallosjog 1756-ban Mária Terézia uralkodása idején szűnt meg. A szerencsétlenül járt Ágota nyomába eredhetünk itthon, Püspökin is, mivel köztudott, hogy a Szentháromság-tér közelében lakott, azaz az Elesett Hősök utcáján, vagy a Püspöki utcában. Feltétlenül emlékezzünk rá, amikor az Óvárosháza katakombáit látogatjuk, illetve a Mihály-kapu tornya alatt, ahol megégették.

Andrea Kvintová
krónikaíró, szerkesztő és a regionális történelem szerelmese írásának nyomán fordította **Jégh Izabella**

Súkromná bezpečnostná služba je tu pre vás

V rámci zvýšenia bezpečnosti a poriadku v Podunajských Biskupiciach si mestská časť objednala súkromnú strážnu službu, ktorá nám zabezpečí vyššiu ochranu našich verejných priestorov. V súčinnosti s miestnym poslancom Borisom Verešom, si zamestnanci strážnej služby prešli lokality, kde sa najviac porušuje verejný poriadok, alebo nočný pokoj. Už po prvom víkende bolo v kritických lokalitách cítiť zlepšenie a obyvatelia si mohli užiť pokojný spánok bez hluku a neporiadku na uliciach.

Hliadka bude v našej mestskej časti zabezpečená od štvrtka do soboty vo večerných hodinách. Ak uvidíte v uliciach našich sídlisk automobil s označením zásahové vozidlo a pánov s označením security, vedzte, že to robia pre dobro nás Biskupičanov. Pevne veríme, že sa aj vďaka tomuto kroku zamedzí najmä v letných mesiacoch porušovaniu verejného poriadku a dôjde aj k eliminácii vandalizmu.

Zdroj: **Oficiálna stránka MČ Podunajské Biskupice**

Pomoc OZ Odyseus pre mladých ľudí

OZ Odyseus už od roku 1997 pracuje v Bratislave s ľuďmi, ktorí užívajú drogy. Medzi nimi sa stále viac nachádzajú aj mladí ľudia vo veku 18 – 30 rokov. Nemusí to byť nevyhnutne negatívny fakt, ktorý by znamenal, že viac mladých má skúsenosť s drogami – môže to tiež znamenať, že ich viac vyhľadá pomoc. Prečo je dôležité sa zamerať na mladých v tejto skupine obyvateľstva, na ktorú sa často pozerá skrz prsty, pochopila aj *Nadácia pre deti Slovenska*, ktorá podporila projekt OZ Odyseus zameraný na mladých ľudí. Užívanie drog tu s nami bolo a bude a preto je lepšie nezatvárať pred ním oči, ale radšej podať pomocnú ruku potrebným.

Mladí ľudia sú skupinou, na ktorú viac doliehajú riziká spojené s užívaním drog – viac podliehajú tlaku rovesníkov, nemajú toľko skúseností a overených informácií o rizikách, ktoré s užívaním súvisia. Nedôverujú inštitúciám, nevedia o spôsoboch pomoci, prípadne sa pomoc hanbia vyhľadať kvôli stigme, ktorá sa s užívaním drog nesie. Ostávajú preto skrytí a častejšie ich užívajú spoločne v uzatvorených skupinách, kde hrozí zdieľanie materiálu na užívanie. Zároveň ale mladí ľudia ešte nemajú nabalených toľko problémov ako starší užívatelia a užívateľky, ktorí sa okrem zdravotných komplikácií a závislostí boria s dlhmi a exekúciami a naštrbenými medziľudskými vzťahmi, a preto je jednoduchšie mladého človeka prinavrátiť späť do života bez drog alebo aspoň bez negatívnych následkov, ktoré užívanie drog so sebou nesie. Presne o tom je prístup „harm reduction" – znižovanie škôd, poškodení, ktoré vyplývajú z užívania drog – ktorý vo svojej práci OZ Odyseus uplatňuje. Tento prístup hovorí o tom, že niektoré spôsoby užívania drog sú bezpečnejšie ako iné a že najbezpečnejšie je drogy neužívať. U mladých ľudí je v porovnaní s dlhoročnými užívateľmi a užívateľkami tiež väčšia šanca, že sa dokážu vzdať svojich návykov úplne.

Práve v týchto mesiacoch, keď sa pomaly uvoľňujú opatrenia súvisiace s pandémiou koronavírusu, je dôležité mladých ľudí, ktorí užívajú drogy, informovať a upozorňovať na riziká, ktoré s tým súvisia – po prípadnom prerušení užívania počas lockdownu, keď boli obmedzené možnosti zábavy a stretávania sa, hrozí oveľa väčšie riziko predávkovania, nakoľko sa počas prestávky zníži tolerancia tela k droge. Tieto a ďalšie informácie, ktoré poskytujú pracovníci a pracovníčky OZ Odyseus svojim klientom a klientkam v rozhovoroch počas služieb, môžu zachraňovať životy aj vašich detí a známych. Za necelé tri mesiace projektu OZ Odyseus pracovalo s 41 mladými ľuďmi z Bratislavy, do konca projektu v auguste je naplánované poskytovanie zdravotníckeho materiálu a poradenstva pre 60 mladých ľudí.

Aj podľa medzinárodných odporúčaní je najlepšou stratégiou zapájanie samotných mladých ľudí, ktorí užívajú drogy, do nastavovania programov, ktoré im slúžia na pomoc a podporu. OZ Odyseus dlhodobo zapája svojich klientov a klientky do činnosti, v súčasnosti zamestnáva dvoch ľudí z komunity, z ktorých jeden patrí medzi mladých ľudí. V predchádzajúcich mesiacoch sa uskutočnili v spolupráci s Mestskou časťou Bratislava – Podunajské Biskupice tiež dve veľké upratovania na Korytníckej ulici, na ktorých sa veľkou mierou podieľali práve ľudia z komunity ľudí užívajúcich drogy. Viac informácií o našich aktivitách nájdete na *www.ozodyseus.sk*.

Bc. Veronika Štefečková
OZ Odyseus

Obchodná verejná súťaž

Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice, Trojičné nám. 11, 825 61 Bratislava vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na nehnuteľnosť, ktorá je vo vlastníctve Hlavného mesta SR Bratislava a je zverená do správy Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice:

- o najvhodnejší návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy na: **nájom časti pozemku registra „C" parc. č. 3809/1 na Pšeničnej ul. o výmere 273 m² na dobu určitú na dva roky, v k. ú. Podunajské Biskupice.**

Znenie súťažných podmienok a základnú informáciu o nájme pozemku možno získať na internetovej stránke ***www.mupb.sk*** a na mailovej adrese: ***vlasta.pavlackova@mupb.sk.***

Prístup k nehnuteľnostiam na obhliadku možno dohodnúť s pracovníčkou Odd. EOaSM Vlastou Pavlačkovou, tel.: 02/4020 9230. **Lehota na predkladanie všetkých súťažných návrhov je: od 9. 7. 2021 do 11. 8. 2021 do 11.30 hod.**

Základné a materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice hľadajú:

ZŠ Bieloruská - učiteľov prvého stupňa základnej školy, učiteľov druhého stupňa základnej školy s aprobáciou matematika, anglický jazyk

ZŠ Podzáhradná - učiteľov druhého stupňa základnej školy s aprobáciou matematika, fyzika

MŠ Estónska, MŠ Linzbothova - učiteľov materskej školy, pedagogických asistentov

Viac informácií o pracovných miestach získate na ***beata.biksadska@mupb.sk*** / 02 45 248 088.

Prezentácia knihy *Osud neoklameš*

17. júna sa v priestoroch miestnej knižnice na Latorickej konala slávnostná prezentácia knihy *Osud neoklameš* od autorky Marty Pékovej. Knihu do života uviedol starosta mestskej časti Mgr. Zoltán Pék: *„Bolo mi cťou spoznať ďalšiu talentovanú Biskupičanku i svoju vzdialenú rodinu. Túto autobiografickú knihu o neľahkom osude písala pani Marta viac ako štyri roky. Ako generácia, ktorá ešte písala rukopisy na písacom stroji s kopírákmi sa skláňam aj nad jej ochotou naučiť sa pracovať s modernými technológiami aj v zrelšom veku. Knihe prajem veľa spokojných čitateľov a pani Pékovej inšpiráciu pre jej ďalšiu tvorbu.“*

Prvou publikáciou Biskupičanky Marty Pékovej bola kniha s názvom *Nesnívaj, drž sa pri zemi*, v ktorej opisuje svoju prácu opatrovateľky, ktorú vykonávala štrnásť rokov v Rakúsku. Na prebale jej druhej knihy *Osud neoklameš* sa píše: *„V rukách držíte skutočný životný príbeh bez príkras, tak ako ho hlavná hrdinka prežila. Marta nemala najľahší život, ale vždy sa dokázala vzoprieť ťažkým prekážkam, ktoré jej do cesty postavil osud. Všetko, čo sa okolo nej dialo, ju utvrdzovalo v tom, že nemá pozerať za seba, ale hľadieť dopredu a odolávať skúškam a nástrahám, o ktoré sa často so sklonenou hlavou potkýnala. Jedného dňa stretla na potulkách prírodou neznámu ženu, ktorá sa jej prihovorila veľmi netradične: Vidím vo vašej duši ukryté tajomstvo... V ten deň zozbierala čriepky svojej odvahy a rozpovedala svoju osobnú spoveď.“*

V knihe *Osud neoklameš* autorka otvorila Pandorinu skrinku vlastných spomienok a uľavila tak svojej duši. *„Dusila som v sebe problémy, čo ma trápili už pridlho. Nikomu som o nich nehovorila. Nikdy. Až dnes. Spracovávam a skladám mozaiku svojho života. Nie je to vôbec ľahké. Niekoľkokrát som začala, niekoľkokrát zasa všetko odložila, aby som sa na druhý deň k tomu opäť vrátila,“* vyznala sa autorka Marta Péková.

V súčasnosti má pani Marta ako dôchodkyňa konečne čas na svojich najbližších, venuje sa vnúčatám a dvom pravnúčatám. Okrem nich jej voľný čas vypĺňajú krížovky, záhrada, miluje kvety a domáce zvieratá. Momentálne pracuje na svojej tretej knižnej publikácii.

Martina Frőhlich Činovská
Zdroj: kniha *Osud neoklameš*

V zbere vrchnáčikov stále pokračujeme

V našej mestskej časti sa nachádzajú tri mriežkované srdcia na zber plastových vrchnáčikov. Od zverejnenia výzvy sme za necelé dva mesiace vyzbierali viac ako 600 kg vrchnáčikov a ťažko chorému Marekovi mohol pán starosta Zoltán Pék začiatkom roka osobne odovzdať viac ako 40 vriec plných plastových vrchnáčikov. V polovici júna mestská časť odovzdala Marekovej mame ďalšiu várku podpory od nás, Biskupičanov, a pridali aj vrecia, ktoré nazbierali žiaci zo ZŠ Podzáhradná.

„Naša škola už piaty rok aktívne zbiera vrchnáčiky. Do zberu sa zapájajú pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci školy, žiaci, rodičia, príbuzní. Naši žiaci nosia celý školský rok vrchnáčiky, ktoré „pomáhajú“. Aj tento rok sa naša škola chce poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili. S radosťou konštatujeme, že sa nám podarilo prekonať počet kilogramov z minulého roka. Prvenstvo tento školský rok patrí triede 3. A. Veľkým množstvom vrchnáčikov prispeli aj triedy 1. C, 4. C, 7. A, 5. A, 9. B. V ďalšom školskom roku bude zber na škole pokračovať,“ vyjadrila sa učiteľka zo ZŠ Podzáhradná, PaedDr. Lucia Branikovičová.

Do troch mriežkovaných sŕdc na Trojičnom námestí pri trhovisku na Latorickej a na Medzi jarkoch môžu obyvatelia vhodiť plastové vrchnáčiky z pet fliaš či iných čistiacich prostriedkov. Ich obsah potom v mene všetkých Biskupičanov putuje pre 12. ročného nepočujúceho chlapčeka Mareka zo Skalice, ktorý od narodenia zápasí s mnohými diagnózami ako Downov syndróm, detská mozgová obrna, nádorové ochorenia a absolvoval už viac ako 45 operácií. Marečkovi pomáha nákladná rehabilitácia v zahraničí, vďaka ktorej sa dokonca postavil na nohy a urobil prvé kroky. Magnetická stimulácia mozgu priniesla tiež pozitívne výsledky a Marek začal čoraz viac vnímať svoje okolie. Táto liečba je však veľmi nákladná a obaja rodičia na invalidnom dôchodku na ňu zbierajú financie všetkými možnými prostriedkami. Za 50 vriec vrchnáčikov dostanú približne 80 Eur.

„Áno, je smutné, že štát sa nevie o rodiny v ťažkej životnej situácii postarať a sú tak odkázané na rôzne zbierky. Suma za vrchnáčiky je síce len kvapkou k výdavkom, ktoré musia tieto rodiny vynaložiť na zvrátenie nepriaznivých prognóz, no som toho názoru, že spolupatričnosť a dobrosrdečnosť sa nedá rátať v peniazoch,“ povedal starosta Mgr. Zoltán Pék. Zbierka pokračuje ďalej a vopred ďakujeme všetkým našim obyvateľom, ktorí aj naďalej napĺňajú „naše srdcia“ a pomáhajú tak Marekovi zabojovať a napredovať.

Martina Frőhlich Činovská

Je dôležité mať z hudby radosť

Ako učiteľky spevu a hudby mojím hlavným cieľom vždy bolo svojim žiakom priblížiť hudbu čo najviac, ba dokonca vyskúšať aj nové, netradičné metódy. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu a povinné nosenie rúšok som sa snažila hodiny hudobnej výchovy spestriť novými spôsobmi, pretože spev a hudba sa dostali do pozadia. Uvedomila som si, že pohyblivá a rytmická hudba sa môže stať dokonca novým zážitkom, čím sa rytmické schopnosti dostanú do popredia a dôraznejšie sa rozvinú. Použili sme na to zvukové trubice, poháre alebo dokonca aj vlastné prsty a tieto nezvyčajné spôsoby sa medzi žiakmi stali veľmi populárne. Mám šťastie, že vedenie školy mi neustále poskytuje maximálnu podporu a že som na tejto škole našla aj druhý domov. Zažila som úžasný pocit, keď som dozvedela, že som vyhrala klasifikáciu zlatých pásiem v kategórii „hudba" v Kreatívnej súťaži vyhlásenej Zväzom maďarských pedagógov na Slovensku (ZMPS).

Cítila som, že to je tiež druh spätnej väzby, že moja práca bola užitočná. Pre mňa bolo vždy dôležité, aby deti na hodinách prežívali radosť z hudby. Nehovoriac o tom, že pohyby, ktoré sprevádzajú piesne a hudbu, pomáhajú harmonizovať pohyby dieťaťa, rozvíjajú zmysel pre rovnováhu a rytmus. Pri týchto hrách dieťa prijíma rovesníkov, riadi sa jednoduchými pravidlami, prispôsobuje sa a socializuje. Verím, že moji žiaci budú aj naďalej nadšení z hudby a z pohybu.

Mgr. Mónika Drancsík
učiteľka ZŠ Vetvárska

Fontos, hogy átéljék a zene örömét

Az ének-zene tanítói munkásságomban, ami ide s tova a 20. évébe lépett, mindig is az volt a legfontosabb célkitűzésem, hogy a zenét minél közelebb hozzam a diákjaimhoz, akár új utakat is kipróbálva. A járványügyi helyzet és a kötelező maszkviselés beálltával próbáltam új utakra terelni a zeneóráim többségét, mivel az éneklés háttérbe kényszerült. Ekkor jött az ötlet, hogy a mozgásos és a ritmizálós közös zenélés akár egy új élménnyé is válhat, ezáltal is előtérbe helyezve és hangsúlyosabban fejlesztve a ritmuskészséget. Ehhez segítségünkre voltak a számomra és diákjaim számára is nagyon kedvelt hangzócsövek, poharak vagy akár saját ujjaink is. Szerencsés vagyok, hogy az iskola vezetősége máig is maximálisan támogat céljaim elérésében, és hogy ezen az iskolán egy második otthonra is találtam. Csodálatos érzésként éltem meg a hírt, amikor az SZMPSZ által meghirdetett Alkotópályázat „zene" kategóriájában elnyertem az aranysávos besorolást. Úgy éreztem, ez is egyfajta visszajelzés arról, hogy a munkám hasznos. Számomra mindig is fontos volt és marad, hogy a gyermekek az órákon átéljék a zene örömét. Nem beszélve arról, hogy az énekeket, zenét kísérő mozdulatok segítik összerendezni a gyermek mozgását, fejlesztik az egyensúly- és ritmusérzékét. Ezekben a játékokban a gyermek társakat fogad el, egyszerű szabályokat követ, alkalmazkodik, szocializálódik. Bízom benne, hogy diákjaim a jövőben is önfeledt kikapcsolódást, örömet lelnek majd a zenében, mozgásban.

Mgr. Drancsík Mónika
pedagógus Alapiskola és Óvoda, Pozsonypüspöki

Blahoželáme

Kluby dôchodcov na Estónskej, Latorickej a Odeskej ulici blahoželajú svojim členkám a členom – júlovým, augustovým a septembrovým jubilantom.

Z Klubu dôchodcov na Odeskej ulici oslávia životné jubileum:

v júli: Elena Pecsuková, Barbora Mészarošová, Regina Nagyová, Mária Szelepcsényi a Marta Sarmány;

v auguste: Gabriela Valíčková, Rozália Bognárová, Imrich Daniel, Edita Duranská, Alžbeta Falbová, Dáša Kaizerová a Helena Kudličková;

v septembri: Valéria Bartóková.

Z Klubu dôchodcov na Estónskej ulici oslávia životné jubileum:

v júli: Oskár Bončo, Daniela Fülleová, Anna Ivaneková, Marián Valovič a Johanka Velebná;

v auguste: Magda Kelemenová, Mária Lečková, Božena Hromeková a Judita Jelinková;

v septembri: Anna Haplová, Michal Kelemen, Magda Kaulová, Natália Orbanová, Eva Smolijová a Elena Zemková.

Z Klubu dôchodcov na Latorickej ulici oslávia životné jubileum:

v júli: Anna Déčiová, Anna Futtoová, Drahomíra Vaisová a Eva Čaplárová;

v auguste: Dana Filová, Anna Mária Mačingová, Marta Nemečková a Alexander Pflügler;

v septembri: Mária Balažovičová, Alžbeta Bartoňová, Eva Haneschová, Mária Hanzlovičová, Jozef Jalkóczi, Darina Okoličányová a Anna Michalcová.

Všetkým našim jubilantom srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme veľa zdravia, spokojnosti a radosti zo života.

Anna Gutléberová, Mária Molnárová a Božena Hladká

Naša oslava Dňa detí

Myšlienka MDD vznikla vo Švajčiarsku, v Ženeve v roku 1925 na Svetovej konferencii pre blaho detí. Práve tu sa zástupcovia 54 krajín zaoberali detskou prácou, vzdelaním a inými otázkami týkajúcich sa detí na celom svete. U nás sa Medzinárodný deň detí oslavuje od roku 1952. Vo väčšine krajín je práve prvý jún dňom, ktorý je venovaný našim najmenším. Je to deň, ktorí dospelí venujú detským srdiečkam, detskej radosti, detským hrám.

A presne tak to bolo aj u nás v Materskej škole na Estónskej 7. Pani učiteľky areál MŠ krásne vyzdobili a pripravili deťom množstvo športových aktivít a zábavných súťaží. Či už to bol hod na kôš, chôdza cez prekážky či detský bowling, deti mali zo všetkého veľkú radosť. Bolo milé ich sledovať, ako sa tešia, ako sa snažia a vzájomne povzbudzujú. Samozrejme nechýbala ani diskotéka, na ktorej sa všetci poriadne vytancovali a vyskákali. A na záver prišlo ešte jedno prekvapenie: divadelné predstavenie, ktoré mali deti možnosť sledovať priamo pod holým nebom v areáli materskej školy. Rozprávka o dinosaurovi, ktorý precestoval svet, bola krásnym ukončením tohto skvelého detského dopoludnia. Deti odchádzali k obedu šťastné a spokojné. A keďže milujú odmeny, ani na tie sme samozrejme nezabudli. Všetkých našich drobcov čakala drobná sladkosť, milá hračka a diplom za ich šikovnosť a odvahu. Bol to krásny deň. Vidieť usmiate a spokojné dieťa je tou najväčšou odmenou pre nás všetkých. V tento deň sa to podarilo dokonale. Verím, že takýchto krásnych spoločných dní je pred nami ešte veľa. Pretože deti sú jedinečné a úžasné bytosti, ktoré aj nás dospelých môžu veľa naučiť a vniesť slnko do nášho života.

Iveta Janušková
učiteľka MŠ Estónska 7

Renovácia pieskoviska v MŠ Estónska 7

Školský areál je vstupnou bránou do každého školského zariadenia, vytvára prvý dojem. Môže nadchnúť, upútať, avšak môže vyvolať aj dojem negatívny. Neodmysliteľnou súčasťou každého školského areálu je pieskovisko. Obľúbené miesto kontaktu detí rozvíja ich osobnosť, motoriku, myslenie, kreativitu i fantáziu. Pieskovisko v našej MŠ slúžilo deťom veľa rokov. Žiaľ, z hľadiska bezpečnosti, ktorá je pre nás prvoradá, bol jeho stav už nevyhovujúci, preto sme s radosťou uvítali možnosť jeho rekonštrukcie.

Na podnet mamičky jedného z našich detí sme sa začiatkom školského roka 2020/2021 zapojili do grantovej výzvy spoločnosti SLOVNAFT, a. s. a Nadácie EKOPOLIS s názvom DOBRÝ SUSED. Vypracovali sem projekt s názvom „Renovácia pieskoviska v školskom areáli MŠ“. Žiadateľom bolo Občianske združenie Estonáčik, ktoré podporuje našu Materskú školu na Estónskej 7 v Podunajských Biskupiciach. Grant vo výške 2 000 Eur bol úspešne schválený a začali sme s realizáciou. Do projektu sa zapojili dobrovoľníci z radov rodinných príslušníkov našich detí, ktorí ochotne priložili ruku k dielu. Vyčistili múriky, demontovali staré sedacie časti, vyčistili piesok a vyzametali okolité chodníky. Za pomoci dvoch firiem bola zrealizovaná oprava betónových častí pieskoviska a výmena sedacích častí za nové.

Realizácia projektu výrazne prispela k modernizácii a zveľadeniu školského areálu nášho zariadenia. Od júna tohto roku naše deti s radosťou a nadšením využívajú zrekonštruované pieskovisko, za čo spoločnosti Slovnaft a Nadácii Ekopolis úprimne ďakujeme.

Mgr. Miriam Vaverčáková
zástupkyňa MŠ Estónska 7

Spolupráca rodiny a školy

Som veľmi rada, že napriek náročnému školskému roku 2020/2021 nám rodinní príslušníci našich detí pomohli so zveľadením areálu Materskej školy na Estónskej 7. Moje poďakovanie patrí pánovi Ing. Machovi a pánovi Harmatovi.

Pán Ing. Mach, starý otec jedného z našich detí, nám kompletne zrenovoval rozhľadňu, obľúbený hrací prvok v našej materskej škole. Vymenil a natrel trámy, vyrobil nové schody, podlahu a namontoval na rozhľadňu striešku, ktorá chráni deti pred slnkom a dažďom. Pán Harmat, otec jedného z našich detí, po rekonštrukcii pieskoviska na vlastné náklady odviezol poškodený a nepotrebný materiál z nášho areálu.

Spoluprácu rodičov a priateľov našej školy si veľmi vážime je pre nás neoceniteľná a pevne veríme, že bude pokračovať aj v budúcnosti.

Mgr. Miriam Vaverčáková

Spomienky

*V tomto roku spomíname na našich blízkych rodinných príslušníkov. Okrem rodičov spomíname aj na ich synovca a vnuka **Zolka Németha,** ktorý tragicky zahynul pred 35 rokmi. Taktiež spomíname na nášho súrodenca **Tibora Németha,** ktorý nás opustil pred 4. rokmi. Česť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.*

Spomínajú synovia Vilo a Zolo, švagriná Gita a ostatná rodina.

„Odišiel, ale v srdci navždy ostal."

*Dňa 5. júna uplynulo už 11 rokov, čo nás navždy opustil **Robert Rotbauer.** Kto ste ho poznali, prosím zapáľte za neho sviečku. S láskou spomína smútiaca mama.*

„Tam niekde medzi hviezdami máme niekoho, na koho nikdy nezabudneme."

*7. júla uplynulo už 7 rokov od úmrtia našej milovanej mamy, babky a prababky **Anastázie Hozdekovej.***

S láskou v srdci spomínajú dcéra a vnučky s rodinami.

„Nekonečné je nebo svojimi hviezdami, more svojimi vlnami a srdce svojimi slzami. Tá rana v srdci bolí a zabudnúť nám nedovolí."

*Dňa 16. júna uplynuli dva roky, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko, brat a svokor **Ladislav Tóth.***

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

*Dňa 30. augusta uplynie už 7 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, dedko a pradedko **Eugen Šidlík.** S láskou spomíname a nikdy na Teba nezabudneme.*

V našich srdciach žiješ a vždy aj budeš. Manželka Marta, deti Martuška, Evžo, vnučka Martinka a pravnúčik Šimonko.

„To, že si odišiel navždy v srdci bolí a zabudnúť nedovolí."

*Dňa 26. júla tomu bude už 5 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný **Zoltán Búzási.***

S láskou na neho spomína matka, syn Erik a ostatná rodina.

„Szívünk összeszorul, ha rád gondolunk, csak a szép emléked maradt, melyet gondosan ápolunk."

*2021. július 26-án lesz 5 éve, hogy szerettünk, **Búzási Zoltán** az örök honba távozott. Emlékét őrizve gondolnak rá özvegy édesanyja, fia, Erik és a család többi tagja.*

Poďakovanie

„Nikdy nestratíš niekoho, koho nosíš vo svojom srdci. Možno stratíš jeho prítomnosť, jeho hlas, jeho vôňu, ale to, čo si sa od neho naučil, to, čo ti po sebe zanechal, to nestratíš nikdy."

*S hlbokým žiaľom v srdci ďakujeme všetkým tým, ktorí sa dňa 16. júna prišli rozlúčiť s naším drahým zosnulým **Jozefom Csivrem,** ktorý nás opustil po ťažkej chorobe vo veku 57 rokov svojho života. Ďakujeme za slová súcitu a kvetinové dary ktoré ste mu k jeho rakve priniesli. Nech odpočíva v pokoji.*

Smútiaca manželka, synovia, matka a ostatná rodina.

„E földön napsugarunk voltál, korai haláloddal örök gyászt hagytál. Isten adott szívünk örömére, s aztán elvett hitünk próbatételére. Elmentél, mert menned kellett, de szívünk mélyén örökké velünk leszel. Hisszük, hogy találkozunk majd a végső ítéleten veled."

*Bensőnkben mélyen megrendülve, de Isten akaratában megnyugodva köszönjük a rokonoknak, a barátoknak, az ismerősöknek és a szomszédoknak, hogy 2021. június 16-án elkísérték földi léte utolsó útján drága halottunkat, **Csivre József,** akit a kegyetlen halál életének 57. évében ragadott ki szerettei köréből. Köszönjük az együtt érző szavakat, a virágokat és koszorúkat, amelyeket szeretetük jeléül koporsójára helyeztek. Köszönjük az esperes úr evangéliumból fakadó reményteli gondolatait. Isten irgalmából nyugodjék békében.*

Gyászoló felesége, fiai, özvegy édesanyja és a család többi tagja.

RECEPT

Tvarohovo-čerešňové koláčiky

Jednotlivé čerešňové odrody dozrievajú postupne, preto si tieto sladké šťavnaté a osviežujúce plody plné vitamínov môžeme spolu s jahodami vychutnávať naozaj dlho. Speváčka, herečka a v neposlednom rade obľúbená kuchárka Gizka Oňová si pre nás pripravila recept na tvarohovo-čerešňové koláčiky. Čerešne sú naozaj zdravé a ak máte tú možnosť, dajte si v čase ich dozrievania každý deň aspoň za hrsť plodov nielen na chuť, ale aj na zdravie.

Na ich prípravu potrebujeme:

- 300 g hrubej múky
- 100 g hladkej múky
- 170 g kryštálového cukru
- 150 g margarínu alebo masla
- 70 ml oleja
- jeden vaječný žĺtok
- 30 g droždia
- štipku soli
- 150 ml vlažného mlieka

Na prípravu plnky potrebujeme:

- 250 g tvarohu
- 50 g kryštálového cukru
- dve vaječné žĺtka
- 1 a pol balíčka vanilkového cukru
- nastrúhanú kôru z jedného citróna
- 1 téglik vykôstkovaných čerešní

Postup:

Do misky nasypeme kryštálový cukor, soľ, pridáme olej, žĺtky a múku. Do stredu zmesi urobíme jamku, do ktorej vlejeme vykysnutý kvások. Vypracujeme hladké cesto, ktoré necháme na teplom mieste pod utierkou vykysnúť.

V miske si zmiešame tvaroh, kryštálový a vanilkový cukor, citrónovú kôru a nakoniec žĺtky. Cesto rozvaľkáme na pomúčenej doske a pomocou hrnčeka alebo formičky z neho povykrajujeme kolieska. Naplníme ich lyžicou tvarohovej plnky a navrch dáme čerešne. Kraje natrieme vyšľahaným vajíčkom.

Koláčiky poukladáme na plech vystlaný papierom na pečenie, necháme ešte 15 až 20 minút kysnúť a dáme ich piecť do vyhriatej rúry na 200 °C. Dobrú chuť prajem!

V tajničke 7,8/21 sa ukrýva názov spolku, ktorý bol v Podunajských Biskupiciach založený v roku 1882 a odvtedy stále existuje.

	zvyšok cigarety	španiel. ženské meno	azyl, po nemecky	AVON, FADO, RAMONA	ruská polievka	Matica slovenská	slovo úcty v Ázii	zhoda na konci verša		hadia "reč"	skr. národný podnik	skromnosť, poníženosť		meno Kolomana	Škót, po česky
hodina, po taliansky				hoď, (expr.) / Ilona					29. august / umel. trojica (rébus)				skr. pre kus / dražila		
2									3						
umyli						meno Komenského					kilogram (hovor.)				
úloha herca											kyslá pochutina				
odborová norma			obydlie baču	filmová cena							MPZ Indonézie			odporovacia spojka	usadenina
ako, po srbsky											útok				
ORA, VAMP, XP, AKA	portugal. hudobný žáner	osmium / zn. kozmetiky									detský pozdrav	Olina / meno nór. kráľov			
záhyb (hovor,)					prúd rieky	Ivan	parádny konský povoz	*erna*	pníky	rozkaz / syr, po česky					
letec (knižn.)								písala, po česky / Ľudové noviny						iniciálky maliara Maneta	operačný systém Windows
1											Alexander				
osobné zámeno				podozrivý z vraždy (Marián)							zvodná žena (knižn.)				

Správne odpovede posielajte poštou na adresu MiÚ Podunajské Biskupice, Trojičné nám. 11, 82561 Bratislava, mailom na: biskupickenoviny@gmail.com, alebo osobne do schránky Biskupické noviny vo vestibule MiÚ. Za správne vylúštenie krížovky 6/21 získavajú vecnú cenu Marta Hašková, Petra Ragasová a Eva Sabová. Gratulujeme!

BISKUPICKÉ NOVINY – Püspöki Újság, Bischofsdorfer Zeitung – **mesačník Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice** • **Vydavateľ:** Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice, Trojičné nám. 11, 825 61 Bratislava, IČO 00 64 13 83, **www.biskupice.sk** • **Šéfredaktorka:** Mgr. art. Martina Frőhlich Činovská, M. A. • **Redakčná rada:** Mgr. art. Martina Frőhlich Činovská M. A., PaedDr. Beata Biksadská, Ing. Roman Lamoš, Boris Boleček, Mgr. Stanislav Koiš, Veronika Kádárová, PhDr. Tatiana Krippelová • **Kontakt:** Trojičné nám. 11, 825 61 Bratislava, **tel.: 0948 260 410, e-mail: martinacinovska@gmail.com / biskupickenoviny@gmail.com** • **Miestny úrad: tel.: 02/402 092 02,** • **Tlač:** Róbert Jurových – NIKARA • **Evidenčné číslo: MK SR 3233/09** • **ISSN 1338-2012** • Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia • Šéfredaktor a redakčná rada nezodpovedá za obsah článkov prispievateľov a za obsah a gramatickú úpravu inzercie • **Uzávierka:** Vždy 20. v predchádzajúcom mesiaci • **Nepredajné.**